

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
кафедра української і зарубіжної літератури**

Назва курсу Нормативний/вибірковий	Нормативна Модуль 2 Методика викладання світової літератури у закладах вищої освіти
Ступінь освіти Бакалавр/магістр/доктор філософії Освітня програма	Магістр (другий магістерський) освітня програма Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2021/ 2022 III семестр / М 410–ф
Викладач	Єгорова Юлія Миколаївна
Профайл викладача	https://filolog.mdpu.org.ua/sklad-dekanatu-filologichnogo-fakul/kafedra-ukrayinskoji-i-zarubizhnoji-lit/sklad-kafedri-ukrayinskoji-i-zarubizhn/avtochernetka-3/
Контактний тел.	(0619) 097 949 17 74
E-mail:	yulia-egorova@ukr.net
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=2635
Консультації	Очні консультації: щовівторка, згідно графіку самостійної роботи кафедри української і зарубіжної літератури Онлайн-консультації: через систему ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького.

1. Анотація до курсу

Вибірковий освітній компонент «Методика викладання світової літератури у закладах вищої освіти» є логічним продовженням курсу педагогіки, психології, історії зарубіжної літератури й передбачає здійснення професійної діяльності та проведення наукового дослідження, підготовку фахівців, які здатні компетентно вирішувати складні завдання інноваційного та дослідницького характеру в галузі літературної освіти у вищих навчальних закладах різного рівня акредитації.

Програма нормативної дисципліни спрямована на формування у здобувачів вищої освіти (II рівня) знань про методичні аспекти викладання літературознавчих курсів у ЗВО, формування вмінь моделювати лекційні та практичні заняття, позааудиторні заходи, здійснення наукових, творчих перекладів.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою викладання вибіркового освітнього компонента «Методика викладання світової літератури у закладах вищої освіти» є формування знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти з викладання української літератури у закладах вищої освіти; ознайомлення з нормативними документами МОН України щодо викладання літератури у ЗВО, забезпечення професійної підготовки майбутніх викладачів літературних дисциплін у вищій школі, створення умов для виконання ними своїх службових обов'язків на засадах демократизації й гуманізації вищої школи, а також формування методичної компетентності здобувачів вищої освіти у взаємозв'язку із науково-дослідницькою, когнітивною, соціокультурною, аксіологічною, креативною складовими.

Основними завданнями вибіркового освітнього компонента «Методика викладання світової літератури у закладах вищої освіти» є:

- володіння методологічними і теоретичними основами філологічних наук, методик навчання історії літератури, базовими знаннями з української мови, теорії та історії зарубіжної літератури;*
- уміння використовувати науковий апарат для засвоєння теоретичних основ світової літератури та методики її викладання у ЗВО;*
- орієнтування в основних тенденціях, що визначають сучасний стан літературної освіти в закладах вищої освіти, проектування педагогічної діяльності;*
- формування комунікативно-мовленнєвої, творчої діяльності студентів в аудиторній й позауніверситетській співпраці з різними суб'єктами/об'єктами, які забезпечують літературно-художній розвиток філологів;*
- керування пізнавальною діяльністю здобувачів вищої освіти, застосування найбільш ефективних способів впливу на здобувачів вищої освіти з урахування їх психологічних особливостей, створення згуртованого колективу з метою вирішення освітніх завдань;*
- уміння виконувати власне дослідження (проект), узагальнення й оприлюднення результатів діяльності з розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, Scopus, доповідях на конференціях тощо); застосування експериментального дослідження у професійній діяльності.*

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

ПК1 Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК2 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК3 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5 Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК7 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК8 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК11 Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК12 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)

ФК2 Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.

ФК3 Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

ФК4 Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

Нормативний зміст підготовки, сформульований у термінах результатів навчання:

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в галузі германської філології.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН 18. Презентувати результати свого дослідження науковій спільноті в наукових публікаціях чи виступах на конференціях, круглих столах, семінарах тощо.

5. ОБСЯГ ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Вид заняття	Загальна кількість	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин	60	12	12	36

Політика вибіркового освітнього компонента. Система вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти на заняттях, методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт:

- присутність на заняттях та активність здобувачів вищої освіти під час занять;
- недопустимість пропусків та запізнь на заняття;
- неприпустимість користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття без дозволу викладача;
- курс передбачає роботу в колективі, на заняттях дотримуватись правил роботи у групі, толерантно ставитись до поглядів один одного;
- середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- дотримання здобувачами вищої освіти політики добросовісності під час виконання самостійної або індивідуальної роботи; при використанні інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання;
- у разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;

Для успішного складання підсумкового контролю з дисципліни вимагається 100% очне або дистанційне відвідування всіх лекційних занять. Пропуск понад 25% занять без поважної причини оцінюється як FX. Цінується академічна доброчесність.

7. СТРУКТУРА ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

7.1 СТРУКТУРА КУРСУ (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література Інформаційні ресурси	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
БЛОК 1 РОЗВИТОК ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ						
4	Тема 1 Актуальні проблеми викладання світової літератури у вищій школі Методика викладання української літератури у ЗВО як наука і навчальна дисципліна.	Лекційне заняття (2 год.)	Література: 1, 2, 3, 6; 6, 9, 16, 22 Інформаційні ресурси: 5, 7, 9,	Завдання для самостійної роботи: Письмово проаналізувати Стандарт вищої освіти за спеціальністю 035.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська	5	
	Тема 1 Зміст і побудова курсу методики вивчення української літератури в закладах вищої освіти	Семінарське заняття (2 год.)		Ознайомитися з нормативною базою організації освітнього процесу в університеті. Підготуйте повідомлення на тему		

				«Перспективні дослідження на сучасному етапі розвитку методики викладання української літератури у вищій школі».		
2	Тема 1 Предмет, зміст, структура курсу у професійній парадигмі викладача	Самостійна робота (2 год.)	Література: 1, 2, 3, 6; 6, 9, 16, 22 Інформаційні ресурси: 5, 7, 9, 11, 23	Відповіді на питання, тестові завдання	5	упродовж навчального семестру (перший періодичний контроль)

4	Тема 2 Принципи викладання і структура літературної освіти. Тема НОП у процесі вивчення літератури у ЗВО.	Самостійна робота (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	Література: 1, 2, 3, 6; 6, 9, 16, 22 Інформаційні ресурси: 5, 7, 9, 11, 23	Відповіді на питання, тестові завдання, ознайомлення з силабусами і літературою знавчих дисциплін у ЗВО	5	упродовж навчального семестру (перший періодичний контроль)
---	--	--	---	---	---	---

БЛОК 2. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ІЗ ЛІТЕРАТУРИ РОЗНАВЧИХ КУРСІВ

6	Тема 2. Методи		Література: 1, 2, 3, 6	Підготуйте доповідь	5	упродовж навчально
---	--------------------------	--	---------------------------	---------------------	---	--------------------

	<p>навчання світової літератури у зво.</p> <p>Тема 2.</p> <p>Методи навчання історії зарубіжної літератури у ЗВО</p>	<p>Лекційне заняття (2 год.)</p> <p>Семінарське заняття (2 год.)</p> <p>Самостійна робота (2 год.)</p>	<p>Інформаційні ресурси: 5, 7, 9, 11,23</p>	<p>на тему: Шляхи активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів під час вивчення історії української літератури</p>	<p>го семестру (перший періодичний контроль)</p>	
2	<p>Тема 3 Форми вивчення літератури</p>	<p>Лекційне заняття (2 год.)</p>	<p>Література: 1, 2, 3, 6 Інформаційні ресурси: 5, 7, 9, 11,23</p>	<p>Література : 2, 4, 7, 11, 12 Інформаційні ресурси: 5, 7, 9, 11,23</p>	<p>анотувати прочитану додаткову літературу; скласти план-конспект семінарського заняття з «Фольклору»</p>	<p>упродовж навчального семестру (перший періодичний контроль)</p>
4	<p>Тема 3</p> <p>Методика проведення лекційних, семінарських занять з літературознав</p>	<p>Самостійна робота (4 год.)</p>	<p>Література: 1, 2, 3, 6 Інформаційні ресурси: 5, 7, 9, 11,23</p>	<p>анотувати прочитану додаткову літературу; скласти план-конспект семінарськ</p>	<p>упродовж навчального семестру (перший періодичний контроль)</p>	

	чих і методичних дисциплін.			ого заняття для студентів 3 курсу		
6	Тема 4. Методика проведення сучасних форм літератури в ЗВО. Методика проведення лекційних, семінарських занять з літературознав чих і методичних дисциплін.	Семінарське заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	Література: 1, 2, 3, 6 Інформаційні ресурси: 5, 7, 9, 11, 220, 21	за схемою, запропонов аною у лекції, виконати аналіз відвіданого заняття	5	упродовж навчально го семестру (перший періодичн ий контроль)
6	Тема 5. Проблемне навчання як тип літературної освіти у ЗВО Тема 5 Проблемний тип навчання на заняттях з історії української літератури в ЗВО	Лекційне заняття (2 год.) Семінарське заняття (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	Література: 1, 2, 3, 6 Інформаційні ресурси: 5, 7, 9, 20, 21	Розробити фрагмент семінарськ ого заняття «Творчість письменни ків- шістдесятн иків»», застосовую чи частково- пошуковий метод. Розробити 2-3 фрагменти із застосуван ням різноманіт них прийомів створення проблемни х ситуацій	5	упродовж навчально го семестру (другий періодичн ий контроль)

4	Тема 6 Дидактичні засади кредитно-модульної системи навчання у вищих навчальних закладах	Самостійна робота (4 год.)	Література: 6, 9, 16, 22 Інформаційні ресурси: 5, 7, 9, 11, 23	Провести порівняльний аналіз традиційної системи та модульного навчання, використовуючи літературу зі списку.		упродовж навчального семестру (другий періодичний контроль)
---	--	----------------------------	---	---	--	---

4	Тема 7 Управління навчальною діяльністю та її методичне забезпечення в умовах кредитно-модульної системи навчання	Самостійна робота (4 год.)	Література: 1, 2, 3, 6 Інформаційні ресурси: 5, 7, 9, 11, 23	Проаналізуйте освітню програму вашої спеціальності. Визначте її структуру (співвідношення освітніх і вибіркових компонентів).		упродовж навчального семестру (другий періодичний контроль)
---	---	----------------------------	---	---	--	---

БЛОК 3 ЗАГАЛЬНОМИСТЕЦЬКІ ЗАКони ВИВЧЕННЯ ЛІТЕРАТУРНОГО ТВОРУ

2	Тема 6. Методологія і методика аналізу художнього твору у закладах вищої освіти	Лекційне заняття (2 год.)	Література: 1, 2, 3, 6 Інформаційні ресурси: 12, 13, 14, 15, 19, 24, статті: 1, 4	анотувати прочитану додаткову літературу		упродовж навчального семестру (другий періодичний контроль)
---	---	---------------------------	---	--	--	---

6	Тема 6.. Методологія і методика аналізу та інтерпретації художнього тексту у	Семінарське заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	Література: 1, 2, 3, 6 Інформаційні ресурси: Інформаційні ресурси: 5, 7, 9, 11, 23	Відповіді на питання, тестові завдання. Розробити	5	упродовж сьомого навчального семестру (другий періодичний контроль)
---	--	--	---	--	---	---

	вищому навчальному закладі		12, 13, 14, 15, 19, 24, статті: 1, 4	2-3 фрагменти аналізу твору (вказати курс, тему, мету заняття на семінарських заняттях з історії української літератури.		ий контроль)
--	----------------------------	--	--------------------------------------	--	--	--------------

БЛОК 4. МЕТОДИЧНА РОБОТА ВИКЛАДАЧА. ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

2	Тема 1 Позааудиторна робота з історії світової літератури	Самостійна робота (2 год.)	Література: 1, 2, 3, 6 Інформаційні ресурси: 5, 7, 9, 11, 23	Відповіді на питання, тестові завдання		упродовж навчального семестру (другий періодичний контроль)
2	Тема 4. Гурткові форми роботи	Самостійна робота (2 год.)	Література: 1, 2, 3, 6 Інформаційні ресурси: 3, 23	Відповіді на питання, тестові завдання		упродовж навчального семестру (другий періодичний контроль)
6	Тема 6 Інновації в гуманітарній освіті Тема 7 Інноваційні педагогічні технології вивчення світової літератури в ЗВО	Лекційне заняття (2 год.) Семінарське заняття (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	Література: 1, 2, 3, 6, 14, 15, 17, 20, 21 Статті: 2, 9 Інформаційні ресурси: 5, 7, 9, 11, 23	Написання анотацій до статей методичного змісту, розміщених на сторінках журнальної періодики. Розробити семінарськ	5	упродовж навчального семестру (другий періодичн

				е заняття, застосовую чи елементи різних інноваційн их технологій		ий контроль
--	--	--	--	--	--	----------------

7.2. СТРУКТУРА ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Тема лекції	Зміст лекції
Актуальні проблеми викладання світової літератури у вищій школі Методика викладання світової літератури у ЗВО як наука і навчальна дисципліна.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Методика викладання світової літератури як наука. Об'єкт, предмет, зміст, структура курсу. 2. Джерела і чинники розвитку методики викладання світової літератури 3. Методи наукового дослідження в методиці викладання світової літератури 4. Філософське осмислення процесу навчання і виховання. 5. Зв'язки методики викладання світової літератури з іншими науками. 6. Історія розвитку методики викладання світової літератури.
Методи навчання світової літератури у ЗВО	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про методи. Їх загальнодидактичні основи і специфічні особливості. 2. Проблема класифікації методів навчання. 3. Активні методи навчання: <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Імітаційні методи навчання; 3.2. Ігрові імітаційні методи навчання; 3.3. Ділова гра, як метод активного навчання. 4. Дискусійні методи навчання. 5. Інтерактивні методи навчання
Форми вивчення української літератури у ЗВО	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про форми. Їх загальнодидактичні основи і специфічні особливості. 2. Класифікація форм. 3. Лекція як форма: поняття, функції. Принципи. 4. Семінарське заняття. Технологія його проведення. 5. Самостійна робота як форма вивчення світової літератури. 6. Індивідуальні форми роботи.
Проблемне навчання як інноваційна технологія навчання у вищому навчальних закладах різних типів навчання.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність проблемного навчання. 2. Функції проблемного навчання на уроці літератури. 3. Проблемна ситуація на уроках літератури. <ol style="list-style-type: none"> а) ознаки проблемної ситуації;

	<p>б) види проблемних ситуацій; в) проблемні запитання, завдання як. засоби розв'язання навчальної проблеми.</p> <p>4. Рівні проблемності на заняттях з історії літератури.</p> <p>5. Основні методи проблемного навчання.</p>
<p>Методологія і методика аналізу художнього твору в закладах вищої освіти</p>	<p>1. Концептуальні основи аналізу художнього тексту в школі.</p> <p>2. Науковий аналіз художнього тексту.</p> <p>3. Методи аналізу художнього тексту в сучасному літературознавстві.</p> <p>4. Літературознавчі методи аналізу художнього твору.</p>
<p>Інноваційні технології в гуманітарній освіті.</p>	<p>1. . Поняття: «педагогічна технологія», «технологія навчання», «освітні технології» в науковій літературі.</p> <p>2. Аналіз педагогічних інновацій на заняттях з історії літератури у виші.</p> <p>3. Особливості особистісно-орієнтованої технології.</p> <p>4. Об'єктивні умови впровадження інтегрованої системи навчання.</p> <p>5. Сугестопедична технологія.</p> <p>6. Модульно-розвивальна технологія.</p> <p>7. Інформаційні технології.</p>

7.3. СТРУКТУРА ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ)

Теми семінарських занять	Зміст семінарських занять
<p>Зміст і побудова курсу методики викладання світової літератури в закладах вищої освіти</p>	<p>1. Зміст і структура курсу «Методика викладання літератури у закладах вищої освіти».</p> <p>2. Методи наукового дослідження: вивчення навчальної літератури з методики викладання літератури та суміжних дисциплін, спостереження за навчально-виховним процесом, вивчення й узагальнення передового досвіду, педагогічний експеримент тощо. Застосування статистичних методів обробки одержаних результатів.</p> <p>3. Міжпредметні зв'язки світової літератури.</p>
<p>Методи навчання історії світової літератури у закладах вищої освіти</p>	<p>1. Поняття про методи. Їх загальнодидактичні основи і специфічні особливості.</p> <p>2. Проблема класифікації методів навчання.</p> <p>3. Специфічні методи навчання літератури.</p> <p>4. Активні методи навчання: 3.1. Імітаційні методи навчання;</p>

	<p>3.2.Ігрові імітаційні методи навчання; 3.3.Ділова гра, як метод активного навчання. 4.Дискусійні методи навчання. 5. Інтерактивні методи. 6.Використання методів літературознавчого дослідження за заняттях з літератури</p>
<p>Методика проведення сучасних форм літератури в ЗВО</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Роль і місце лекції з літературознавчих дисциплін у вищій школі. 2. Основні вимоги до лекції. 3. Підготовка викладача та студентів до лекції. 4. Методика проведення лекцій зі світової літератури, методики навчання світової літератури. Особливості використання лектором засобів впливу на аудиторію. 5. Основні вимоги до семінарських занять із вступу до літературознавства, історії літератури. 6. Підготовка викладача та студентів до проведення семінарського заняття. 7. Методи перевірки знань, вмінь і навичок студентів на семінарському занятті із вступу до літературознавства, історії української літератури
<p>Проблемний тип навчання на заняттях з історії світової літератури в ЗВО</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Сутність проблемного навчання. 2.Функції проблемного навчання в процесі вивчення літератури. 3.Класифікація методів проблемного навчання за І. Лернером. 4.Метод випадків і ситуацій. 5.Пошукові методи навчання.
<p>Методологія і методика аналізу та інтерпретації художнього тексту у закладах вищої освіти</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Літературознавча та методична концепції аналізу художнього тексту 2. Аспекти:аналізу художнього твору. 3. Принципи, шляхи аналізу художнього тексту. 4. Методологічні засади художнього тексту: <ol style="list-style-type: none"> а) цілісний шлях аналізу. б) пообразний шлях аналізу твору. в) проблемно-тематичний шлях аналізу твору. г) .композиційний шлях аналізу художнього тексту. д) комплексний шлях аналізу. е) структурно-стильовий. є) компаративний шлях аналізу тексту.

<p>Інноваційні педагогічні технології вивчення світової літератури в ЗВО</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні поняття: «педагогічна технологія», «освітні технології», «інноваційні технології». 2. Особливості особистісно-орієнтованої технології. 3. Діалог культур як методологія та форма сучасної освіти. 4. Ейдетика. Вивчення літератури за опорними схемами та образними асоціаціями. 5. Інтерактивні технології вивчення дисциплін гуманітарного циклу. <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Інтерактивні методи. 5.2. Віртуальні та дистанційні форми. 5.3. Метод проектів. 5.4. Відео-, аудіопрезентація в системі літературної освіти у виші.
--	---

7.4 СТРУКТУРА ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

<p style="text-align: center;">Тема для самостійного опрацювання</p>	<p style="text-align: center;">Зміст теми</p>
<p>Предмет, зміст, структура курсу в професійній парадигмі викладача</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Методика викладання літератури у ЗВО як наука. 2. Психологічні основи методики літератури. 3. Предмет, об'єкт зміст, структура курсу в професійній парадигмі викладача. 4. Складові методики викладання історії літератури у ЗВО. 5. Особливості вивчення методики викладання літератури у ЗВО. 6. Міжпредметні зв'язки на лекційних, семінарських заняттях з історії літератури.
<p>НОП у процесі вивчення літератури у ЗВО.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття «раціональна організація навчання». 2. Вимоги, яким має відповідати педагог. 3. Об'єктивні умови виявлення творчості викладача. 4. Професійні якості викладача. 5. Місце у структурі діяльності педагога та добору методів і прийомів. 6. Значення мовлення в системі роботи вчителя.
<p>Принципи викладання і структура літературної освіти.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Умови керування педагогічним процесом. 2. Умови моделювання навчального процесу. 3. Загально-дидактичні та специфічні принципи викладання літератури у ЗВО.
<p>Форми, методи та методичні прийоми викладання</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні проблемно-пошукові методи у процесі вивчення літератури в ЗВО.

літератури.	<ol style="list-style-type: none"> 2. Структурні варіанти впровадження проблемно-пошукових методів на семінарських заняттях з літератури. 3. Сутність проблемного навчання. 4. Внесок Є.Пасічника в теорію проблемного навчання. 5. Типи проблемних запитань у літературній освіті. 6. Функції проблемного навчання на заняттях з літератури. 7. Умови створення проблемної ситуації на семінарському занятті з літератури.
Методика проведення навчальних занять з літератури	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вимоги до впровадження інноваційних форм лекцій. 2. Організація індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти при конспектуванні лекцій. 3. Традиційні та інноваційні форми лекцій. 4. Специфіка і призначення семінарів з літератури.
Методологія і методика аналізу художнього твору в ЗВО.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Шляхи аналізу художнього тексту. 2. Вимоги, які передбачають проведення аналізу епічного твору. 3. Принципи аналізу художнього твору. 4. Своєрідність мовної структури тексту. 5. Римо-ритмічна організація ліричного тексту. 6. Роль компаративного аналізу в системі вивчення перекладних творів.
Позакласна й позааудиторна робота з літератури	<ol style="list-style-type: none"> 1. Роль і місце наукових, проблемно-пошукових гуртків з зарубіжної літератури у закладах вищої освіти. 2. Мета та завдання гурткової роботи. 3. Основні форми та види гурткової роботи. 4. Напрями діяльності гуртків.
Інноваційні технології в гуманітарній освіті.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття: «педагогічна технологія», «технологія навчання», «освітні технології» в науковій літературі. 2. Особливості особистісно-орієнтованої технології. 3. Аналіз педагогічних інновацій на заняттях з літератури в закладах вищої освіти. 4. Об'єктивні умови впровадження інтегрованої системи навчання.
Форми самостійної роботи здобувачів вищої освіти.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості роботи студентів з довідковою літературою та періодичною пресою. 2. Форми інформаційно-бібліографічної роботи. 3. Форми перевірки самостійної роботи. 4. Пошуково-дослідницька робота студентів. 5. Шляхи вдосконалення активізації самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Мета і зміст виробничої практики здобувачів вищої освіти

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>За семестр з вибіркового освітнього компонента «Методика викладання світової літератури у закладах вищої освіти» проводяться два періодичні контролю (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср}$) за діяльність студента на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) * 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності студента на всіх заняттях $X_{ср} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) студентом отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$ (балів).</p> <p>Здобувач вищої освіти має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки. Якщо підсумковим контролем вивчення вибіркового освітнього компонента є диференційований або недиференційований залік, то набраних таким чином 60 і більше балів достатньо для його зарахування.</p> <p>Якщо підсумковим контролем є екзамен, на його складання надається 100 балів за виконання тестів (або задач чи завдань іншого виду). Загальний рейтинг з дисципліни (ЗР) складається з суми балів (Е), отриманих на екзамені, і підсумкової оцінки (ПО) та ділиться навпіл. $ЗР = (ПО + Е) / 2$</p>
<p>Семінарські заняття</p>	<p>«5» – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«4» – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу.</p>

	<p>Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Здобувач вищої освіти здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«3» – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.</p> <p>«2» – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Здобувач вищої освіти, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даного освітнього компонента.</p> <p>Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення здобувача вищої освіти до підсумкового контролю.</p>

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Єгорова Ю.М., Копейцева Л.П. Навчально-методичний посібник «Методика викладання світової літератури у вищих навчальних закладах» : навчально-методичний посібник. Мелітополь : Вид-во МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2016. 348 с.
2. Мацевко-Бекерська Л. Методика викладання світової літератури. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2011. 320 с.
3. Мірошніченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К.: Ленвіт, 2000. 240. [підручник для студентів-філологів]
<http://194.44.152.155/elib/local/sk721423.pdf>
4. Наукові основи методики викладання літератури [Навчально-методичний посібник] / За редакцією Н.Й.Волошиної. К.: Ленвіт, 2002. 344 с.
5. Токмань Г. Методика навчання української і зарубіжної літератури: самостійна робота студента. Київ : Міленіум, 2019. 110 с. URL:
<http://ephshair.phdpu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/>

6. Штейнбук Ф.М. Методика викладання зарубіжної літератури у школі. [Навчальний посібник]. К.: Кондор, 2007. 316 с.
http://library.udpu.org.ua/library_files/437729.pdf

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бабенко В. Порівняльний аналіз оригіналу й перекладу під час вивчення зарубіжної літератури. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2005. № 6. С. 39–42.
2. Браже Т. Целостное изучение зпического произведения: пособие для учителя. СПб : Глагол, 2000. 271 с.
3. Волинець І. Позакласна робота з літературного краєзнавства в курсі світової літератури.
URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/Narodna_osvita/vupysku/14/statti/volinec.htm
4. Волинець І. Методичні аспекти вивчення літературного краєзнавства у профільній школі. URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/Narodna_osvita/vupysku/11/statti/volinec.htm
5. Волинець І. Організація вивчення літературного краєзнавства на уроках зарубіжної літератури. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2008. № 1. С. 8–14.
6. Галенко А. Культурологічна компетентність у структурі професійних компетентностей студентів філологічних спеціальностей. *Науковий вісник Донбасу*. 2012. № 4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvd_2012_4_25
7. Гузь О. До опанування засад методики навчального діалогу та особливостей структури сучасного уроку літератури. *Зарубіжна література в навчальних закладах*. 2006. № 11–12.
8. Дем'яненко О. Система творчих завдань у процесі навчання зарубіжної літератури (5-8 класи) : науково-методичний посібник. Біла Церква : КОПОПК, 2009. 173 с. URL: http://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/2191/1/Systema_tvorchyh_z.pdf
9. Ісаєва О. Матеріали з методики викладання зарубіжної літератури. URL: <http://www.isaieva.kiev.ua/student-us.html>
10. Ісаєва О. Організація та розвиток читацької діяльності школярів при вивченні зарубіжної літератури. Київ : Ленвіт, 2000. 184 с.
11. Клименко Ж. Міжсеміотичний переклад як засіб поглибленого вивчення художнього твору: методичні рекомендації щодо використання зразків такого перекладу. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2007. №3. С. 6–8.
12. Клименко Ж. Порівняння оригіналу й перекладу в процесі вивчення зарубіжної літератури в старших класах. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2004. № 6. С. 16–20.
13. Клименко Ж. Розкриття значення перекладної літератури як важливого чинника формування української нації. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2006. № 6. С. 36–39.
14. Клименко Ж. Теорія і технологія вивчення перекладних художніх творів у старших класах загальноосвітньої школи. Київ : Вид- во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2006. - 340 с. URL: <http://nashaucheba.ru/v>
15. Клименко Ж. Шкільний курс «Зарубіжна література» як чинник формування української ідентичності учнів. *Актуальні проблеми професійної підготовки студентів-філологів до роботи в сучасному освітньому просторі* : збірник статей. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2017. Вип. 1. 37–49. URL: <http://194.44.152.155/files/zbirnyky/>

16. Коломієць Н., Яременко Н. Культурологічна компетенція в контексті фахової підготовки вчителя зарубіжної літератури. *Наукові записки*. Серія : Філологічні науки. Кропивницький, 2020. Вип. 187. С. 665–670. URL: https://www.cuspu.edu.ua/images/nauk_zapiski/filology/Issue_187_FN.pdf
17. Костюк О.М. Методичні засади індивідуалізації викладання зарубіжної літератури // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. 2000. №5. С.2
18. Куцевол О. Методи навчання на уроках зарубіжної літератури в середніх класах. Всесвітня література та культура в середніх навчальних закладах України. 2001. № 12. С. 2–11.
19. Небеленчук І. Елементи компаративного аналізу у шкільному вивченні як засіб формування навчально-дослідницьких умінь школярів. *Освітній інтернет-навігатор*. URL:
20. Небеленчук І. Мультимедійний супровід уроків літератури. *Технологія фахової майстерності: електронні освітні ресурси та технології*. 2015. URL: <http://timso.koippo.kr.ua/hmura11/multymedijnyj-suprovid-urokiv-literatury/comment-page-1/>
21. Онкович Г. В. Медіаосвітні технології і компетентнісний підхід. *Реалізація європейського досвіду компетентнісного підходу у вищій колі України* : матеріали методологічного семінару. Київ : Педагогічна думка, 2009. С. 206–217.
22. Освіта. Стратегія України 2030. Київ, 2019. 35 с. URL: https://www.slideshare.net/UIFuture/2030-148758034?fbclid=IwAR138DX6IK6RES3E9cjOZcWVGzwnsgsnaseckjxAhBWN0Ye9jB_H_p6PJad8
23. Семенов О. Організація науково-дослідної роботи студентів філологічних факультетів педагогічних університетів [Навчально-методичний посібник]. К. Глухів: РВВ ГДПУ, 2002. 96 с.
24. Ситченко А. Л. Навчально-технологічна концепція літературного аналізу : [моногр]. Миколаїв. держ. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. К. : Ленвіт, 2004. 304 с.
25. Сізіх Н.В., Добржанська О.Л. Комп'ютерні технології тестування знань у Європі. К.: ІМВ, 1999. 102 с.
26. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. URL: <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>

Статті

1. Бакула Б. Кілька міркувань на тему інтегральної компаративістики: Порівняльне літературознавство // *Слово і час*. 2001. №3. С.50-58.
2. Василенко М.Д. Визначення інновацій та інноваційної діяльності в стратегії освіти і науки України // *Проблеми освіти: Наук.-метод.зб./ Кол.авт .К.: Наук.-метод.центр вищої освіти*, 2003. Вип.31.С.3-11.
3. Волошина Н. Й. Технологія вивчення літератури в умовах оновлення змісту освіти // *Технології неперервної освіти: проблеми, досвід, перспективи розвитку*: Збірник статей Всеукраїнської науково-практичної конференції. Миколаїв: МФНаУКМА, 2002. С. 242— 245.
4. Горб О., Вершина Л. Вивчаючи - порівнюючи: З досвіду проведення компаративного аналізу // *Укр. мова і літ. в середніх школах, ліцеях, колегіумах*. 2000. №1.-С.177-179.
5. Дзюба І. Чи усвідомлюємо національну культуру як цілісність? // 3 криниці літ: тритомовик. К.:Обереги: Гелікон, 2001 (сер.»Укр..модернал-ра»). Т.2. С. 578–595.
6. Жалдак М.І. Професійна діяльність та інформаційні технології // *Освіта*. 2004.№14. С. 22–27.

7. Крупа М. Відбір художнього твору для лінгвоаналізу // *Дивослово*.2011. №7. С18-22.
8. Папуша І. До методології літературознавчої компаративістики // *Слово і час*.2002.№3. С.58-67.
9. Ситченко А. Про педагогічні технології на уроках української літератури // *Дивослово*.- 2001 .-№ 10.-С. 19-22.
10. Токмань Г.Методологічні засади екзистенціально-діалогічного викладання словесності // *Укр.мова і література в школі* 2004.№1.С.43-45.
11. Цехмістрова Г.С. На рівні міжнародних вимог. Освітні інновації у вищих навчальних закладах / *Гуманітарні науки*.2013.№2.С.32-39.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Бібліотека світової літератури (оригінали та переклади): <http://ae-lib.narod.ru>
2. Електронна бібліотека «Джерело»: <http://ukrlib.com>
3. Бібліотека українського центру: <http://ukrcenter.com>
4. Національна бібліотека України для дітей з віртуальною бібліографічною довідкою: <http://chl.kiev.ua>
5. www.nbuv.gov.ua – Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського;
6. Офіційний сайт МДПУ;
7. Офіційний сайт філологічного факультету;
8. Бібліотека імені М. Лермонтова;
9. Бібліотека Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;
10. Бібліотека кафедри української і зарубіжної літератури;
11. Інтернет-ресурси.
  - Барахович І.І. Формирование коммуникативной компетентности будущего учителя // Всероссийский августовский Интернет-педсовет-2017 <http://pedsovet.alledu.ru>
  - Гондол В.П. Методика викладання у вищій школі. Матеріали до курсу лекцій / Електронний варіант. К.: ІМВ КНУТШ, 2000. <http://mi.iir.kiev.ua/progsubj/opp/index.html>
  - Ланин Б.А. Интеграция Интернета в литературное образование. <http://www.ioso.ru/ts/s010608/lanin.htm>
  - Шадрина Л.И. О гуманитаризации филологического образования в русле национальной идеи и профессиональной подготовки. <http://ww.ostu.ru/conf/soc2002/papers/shadrina.htm>
  - Барчук В. С. Майстерність вчителя. Стаття-роздум [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/30682/
  - Химера Н.В. Сущность педагогического мастерства учителя зарубежной литературы [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://narodnaosvita.kiev.ua/Narodna_osvita/vupysku/4/statti/4himera/4himera.htm
  - Програма з зарубіжної літератури 5-12 класи / За ред.. Д. С. Наливайко. К., 2005, або [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://svitova-litera.at.ua/board/dokumentimon/programa_quot_zarubizhna_literatura_5_12_klasi_quot/2-1-0-8